

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 532. Ioannis Pap. Annus 1. Ivstiniani Imp. 6. Athalarici
Reg. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

entis a Cytila scripta Acta citata superius indicant. Cui
venerabili silentium, quae scripta sunt ab eodem Cyrillo in
rebus gestis Ioannis Silentarii, nempe eundem Sabam
vita fuerunt decima Indictione: quod & in scriptis
vita fuerunt a nobis citatis in Notis ad Romanum Martyro-
logium pariter notatum vidimus, decima nimirum In-
dictionis defunctum esse. Ex quibus necesse est emen-
des, quod in Vita eiusdem Sabae scriptam habes ipsum
peruenisse ad annum aetatis nonagesimum quartum.
Nam cum sub decimo septimo Consulatu Theodosii
honoris eum eodem anno auturasset, qui est annus
Domini quingentesimus trigessimus nonus, & die
quinta Decembris Indictionis decimae constet esse de-
functum: non nisi annos nonaginta duos vixisse peti-
es. Quem erroris qui non consideratur, eum anno
Domini quingentesimo trigesimo tertio diem obiisse
dixerunt, quod non profecto verum: verum ad exactio-
nem rationem tempore reuocato, hoc potius anno eum
esse defunctum conferimus, plurius id affirmare
fundentibus: nempe quod diximus testificatione eius-
dem Cytila, qui eia aboluta illa legatione, esse vita fun-
ctum testat: nam ipsum amplius biennio oportuisset fu-
isse superstitem, si ad dictum annum nonagesimum qua-
rtum peruenisse dixerimus. Rursum vero cum eodem au-
ctore in fine numeret annos viginti tres ab obitu Sabae
vixisse annum post Quintam Synodum, quae celebrata
est anno Domini quingentesimo quinquagesimo tertio:
vix: hoc anno eum vita fuerunt ostendit: ita ut nullus
dubitari possit, verum esse locum, sed tantum emen-
dandi sunt illius errores de anno nonagesimo quarto,
quem diximus, & de anno centesimo quinto, qui habet-
ur de vita Sabae in Actis Theodosii caenobiarum.

XXV. *Quidam vero quod de rati vni obitu eum auctor enarrat,
audiamus: a Nemesio (inquit) Hierosolyma, adoratum sanctu
locu & in dicto, quae quodam modo dici solent in exitu: vixit ad
mactatum suam Laram: in qua cum parum esset moratus,
morbo quidam ingruens illum vere fortem ad amara in lecto
trahit. Quod quidem cum significationem fuisse Patriarchae, repen-
terent ad illi visendum. Cum vero venisset, & sic vidisset, eum in
cella iacentem, eorum terram omnium necessarium, quando
oportet etiam ea suppedita, quae redolent, & circa corpus omnem
excipiente curantem, vixit quod & morbo & senectute &
longi labores possunt vehementer cruciare: supplex ab eo contem-
dit, ut experiat ad sua subactam Belesiam, vi posse illic frui
aliquo ex eis, quae pertinent ad remissionem & recreationem. Ille
autem Patriarchae heremum supplicationem: & illuc alperatus,
in chat, non ipso morbo lucent, & ab eo similiter confectus. Cum
vero aliquantum tempore intercessisset, ad eum diuina qua-
dam abante viso significans illum hinc futurus excessum. Sta-
tim eo reportatus in cellam, cum vltima verba dixisset fratri-
bus, & postremum eis dedisset osculum, & eundem Melita illo-
rum commissa praefecturam vixit, cuius crederetur: &
terrena magnatibus caelestia, suam animam in manu Dei dispo-
nere: iam natus nonagesimum quartum, & annuum, erat vero
quinta Decembris dies, quo mortuus est vir ille multum, & ad
vitan, quae illi est, commiseratus comitatus ab Angelis ac marty-
ribus, vi paulo post ostendit oratio. Nunc autem per seriem pro-
cedat narratio.*

XXV. *Com ego mar. Sancti breui tempore in omnem partem per-
uassit, cecidit quidem ad sacrum illum corpus multum in-
numerabilis, cecidit quoque vniuersus ordo monachorum, &
quoniam quae etiam Episcopi: qui cum quo par erat vultu corpus
composuissent, hymnos & cantica de more canentes, pie ad-
modum & sancte inter duas Ecclesias in media Laxa deponunt,
vixit illi superstiti, vidit, solamam lucis. Atq; talis qui-
dem fuit vita Sabae, & eius tam admiranda & quae natu-
ram superant caelestia. Nobis autem eundem est admiracula,
quae facta sunt post mortem, quae sunt & numero multa & in-
signia magnae uirtutis. huculque eum Cyrillo: quod si tu cupis,
quae ipse subit sanctissimi viri post obitum miracula e-
dita noscero, ipsum constatas. Ita plane, quod Deus in
caelo viuere iustos ostendat, ex eorum reliquiis tanquam
vivo fonte ficit scaturire miracula: sicut enim arbores ex
folijs, floribus, atq; fructibus vritates esse certa significa-*

tionem percipimus: eodem modo apud Omnipotentem
viuere certo scimus, cui omnipotentiam in ostensione
signorum post mortem ipse communicauit.

Eiusmodi plane esse consuevere post iustorum obi-
tum diuinitus exhiberi solita munera, ut loco funeris pra-
retur Sanctis in caelo triumphus, qui licet humanis oculis
minus perspicuus videatur: ex fulgoris tamen radiis,
qui inde miraculorum editione coruscant, factis superque
possit haberi perspicuus, vespertilionibus & aliis lucifugis
volatilibus tantum obsecutus. Cui olicia igitur Eccle-
sia diuino semper lumine desuper illustrata, quem ex
certis signis nouit receptum in caelum S. Sabam, eundem
in terris colere ab ipso transitus eius die, repetito ipsius
annine fari cultu, tam in Oriente, quam in Occidente,
nunquam desistit, nec in postremum desitura est usque
ad diem nouissimum celebrare: vixit quae & nouerit
concessum à Deo tantum virum eo potissimum tempo-
re, quo tot tenebris offusus totus Oriens tenebatur: eum
silentibus, immo & in deteriora prolabantibus Ecclesia-
rum Episcopis, ipse ex aduerso iuxerit, Regesque im-
pios redarguerit, hereticos exagitauerit, fidei quoque Catho-
licam illaetam conferendam curauit. Sunt ista modo nū-
quam inreitura sancti Sabae praeconia perpetuis notis
affigenda sepulchro, quod non angusto sacrophanago
continetur manibus impiorum exposito, sed ipsa latitu-
dine sui terram caelumque ambiente, manente semper
Ecclesia, in qua viuunt iugi memoria, loquitur vixit exem-
plis, operatur editione signorum & vigilat semper opem
laetatur se precibus inuocantibus. Sed de magno Saba
haecens.

Hoc item anno post eorundem Lampadii & Orestis
Consulatam à Mariano Scoto consignatur inuentionis
corporis S. Antonii magni in eremo, & translatio eius-
dem Alexandriam in Basilicam S. Ioannis Baptistae: licet
alii in alios Christianos haec referant. Sed cum ea de re
huius temporis scriptorum testimonia desint, cui magis,
quam dicto auctori assentiamus, haud est liberum
desinere.

IESV CHRISTI
Annus 532.

IOANNIS PAP. IVSTINIANI IMP. 6.
ANNUS I. ATHALARICI REG. 7.

QVI ordine temporum sequitur quingentesimus
trigesimus secundus Redemptoris nostri annus
absque Consulibus nouis ex more creatis, post Consu-
latum Lampadii & Orestis secundo, notatus reperitur in
Fastis, quo Iustiniani Imperatoris sextus inchoatur an-
nus: cum iam decernit ipse, quem conceperat animo,
apparatum ad bellum Vandalicum, à quo quamplurimi
erant, quae Imperatoris animum auocarent, nempe
exhaustum aetarium ob bellum Persicum in hoc usque
tempus productum, difficultas eius ob hostium longio-
rem terra marique distantiam, roburque iudicium eor-
undem barbarorum, qui haecenus gladiis Romanorū
visi erant impeneetrabiles: his accedebat praeteritorum
memoria tristitia, quae abiret ab eo auspicio bel-
lo, quod alias fuerat sub Leone Imperatore infelicissime
perpetuatum: siquidem etiam animalia natura docet, ut
ea caueant loca, in quibus alias fuerint periclitata. Cum,
inquam, istae omnia à bello suscipiendo Iustiniani ani-
mum dimouerent: alia tamen complura erant, quae ip-
sum ad eam belli prouinciam suscipiendam incitabant,
nempe quod ipsum maxime læcessissent barbari tyran-
nismus atque superbia, quibus haud pridem fuerat
nonnihil offensus: pariebaturque fiduciam eiusdem im-
pietas in Deum & homines, vixit quod Arianū esse sci-
ret fidei Catholicae perduellem, & in proximos contra

XXVI.
S. SABAE IV-
GIS MEMO-
RIAM IN EC-
CLIA.

XXVII.
S. ANTONII
CORPORIS IN-
VENTIO.

I.
IVSTINIANI
BELLVM
VANDALICVM
MEDITATVR.

omne us falque peccatis, cum legitimum Regem, eulq; conuictos in vincula coniecisset. Deumque ipsi aduersum esse parans, qui adeo fetis auspiciis sibi tyrannidem vehiculaer, impellebant vero ipam pte cunctis ad bellum illud licet perdifficile aggrediendum, quae de victoria aduersas hostes magnus ille Sabas praedixerat, cum apud eum ante biennium pro suis Palaestinis legatione fungeretur. Li. sitaq; dum excitaretur, tamen ab alus quae sunt dicta, non nihil retinebatur.

Com igitur eiusmodi veluti equo huc illicque agitaretur Imperatoris animus, fluctando: numen plane diuinom ad prosequendum, quod mente conceperat, aduadum bellum, impulit remorantem. Quod vt aggredi possit, primam omnium necessarium ducit, pacem cum Persis firmare atque stabilire: non enim illi Orientalibus pacatis rebus Occidentales tentare posse satis intellegens, in opus incumbere quod hoc anno sgressus, non nisi sequenti, cum Imperator tertium iniret Consulatam, perficere potuisse, idem ipse Imperator suis factionibus testatum reddidit, vt suo loco patebit. In et hanc pacem vt omnes optimi Principis numeros expleat, de tanta morte maiorum velox contulisse Senatam. Est de his omnibus loquens testis Procopius 4, qui (quod ad tempus spectat) anno septimo eundem Imperatoris pacem cum Persis esse factam affirmat, sequenti videlicet, cum (vt dictum est) idem Imperator tertium iniret Consulatam, atque totum hanc annum in consulatione apparatuque esse consumptum. Verum non solum apud Senatam inuenit, qui conceptam de bello Wandalico spem, sui que animi calorem exa degeuitem extinguere petiuit conantur: sed praeterea aduersantes Senatotes, cum ista fors euulgaretur, etiam tuumolentem populum pallis est.

Cum autem ex his & adhuc inter ambigua verisatetur: ex visione quadam Imperatoris animom confirmatum esse, quem bona spe antea crexisset sanctus Episcopus, Procopius tradit, qui post multa haec de his habet: Episcopus quidam ex Orientis partibus veniens, dixit se paucis cum eo colloqui velle. Facila postulare, et Dnm ei seminum noitum misisse, Imperatori aspiationem, illumque impetrari acuisse, quod Christianos & manibus barbarorum in Africa liberare constituerent, nulla postea de causa desistisset: Negotium aggrediendi omnino praesto esse, atque Africa domonam cum salutarum, se accepisset. Haec vlti iustitiam auditis, animo deliberato rem vltra differre non potuit, exercitum praeparare coegit, naves quoque & cibaria praeparauit, Balisam vero exercitui praefecit, laboratumque est: tota huiem in comparandis nauibus, vtentibus annona, & scribendis exercitibus, donec se sequenti anni, soluendi tempus adellet.

Precesserant & de his alia vaticinia in Africa sanctis Episcopis demonstrata: forte nimirum, vt hoc tempore a data Wandalica ty annide liberarentur omnino vsque adeo diuulgata, vt puorum ore eadem occini confueuerint. nam audi Procopium & dicebat (inquit) antiqui Carthagine prouerbiu solitum esse laedari, quod y, quae loque B, & rursus B, y, praefereatur, quod enim iudeitibus tunc pneru in enigmata noni conuulsum mansellum esse, primum enim Genesiu Bonifaciu expulsi, anno vero Calimerem Belisarin. Hoc itaque sine ex fama quales, seu ex oraculo fuerit, su res se habuit.

Tunc in super insomnium quoddam prius visum oblatum, vltiores contigit in lucam veni. Fuit autem huiusmodi: Cypriam vtrum sanctum ex omnibus maxime Carthagenensis colunt, ipsum que templo pulcherrimo ante vrbem iuxta litum consistente festum quodammodo celebrant, quod Cypriam vocant: eademque vocabole (vt ego nuper didici) nruentem templatam Afris celebrant, vtriusque iurata. Hoc itaque templum Wandalis imperante Honorio post Christianos, et sacerdotibus multa ingenuumia eiecit tenuerunt, ipsum vtriusque ariani delegata. Quam vrbem Afris, maximo dolore, perculsi ac animi penduntibus dicunt, Cypriam in somni apparuisse: ac bene esse animo Christianos habitos vt gratia iustis, se breui tempore vrbem suam pollicendo. Vbi res in vrbem prodigi, Afris omnes vrbem hanc in

Wandalis expectabant, vno propterea, vnde hoc prodigium pfecti, congere vlti pacto poterant. Sed quomodo viderim impletum oraculum se nenti anno dicitur. Ita plane pluri mgunt exempla confaueisse Dominum, cum peccanti populo in fligit verbera, ne in afflictione deficiat, sed e meo datus erigat animum, quod iam inter densas tenebras lucis radios e longe monstrare, cum vidi licet in aerum: populum laborantem meliorum rerum pouditione solari: sicut cum Dei populus tenebatur in Babylone captiuus per prophetas suos liberationem futuram sepe pexatit, id implorantibus suis precibus Sanctis.

Quis rogo satis exprimere valeat, quor quantisque haec facit experia sciuntis atque vigilis implorataeque lachrymis & precibus confessorum, atque etiam promerita sanguine martyrum, quorum fingens numerus sob Genesico pte excurrit, & maior exercitus sub e 66 mto Hunerico est subsecutus: Horum prima vlti mitum ad inuadendos hostes in fronte bene dispositas acies, cuius robore infirmi quique vini solis facti sunt fortes: & qui haecenus aduersari perstissent inuicti, sunt debellati. Sancti namque per fidem (clamat Apollonius d) vicerunt regna, fates salti sunt in bello, castra veterum exterorum.

Horum huiusmodi militibus, maiora stipendia contulit, cum (teste Procopio) sanctis manibus diuersis in locis templa constituit, aliaque erigenda proposuit, itemque reditibus annis locupletante, necnon milita caelestis summo principi Michaeli pluribus in locis etiam ecclesias: probe sciens, si ita em tantumque Ducem sibi conuictaret, qui rebelles Angelis scientes in caelo praetium superasset, certam securamque posse de vincendis Wandalis habere fiduciam, si d & praeter omnia maximam omnium ex eo sperem concepit & auit, quod sanctissima Dei genitricis Mariae studiosissimus cultor eandem summas frequenter suis honoribus obsequisque demeruit, eum vtique locorum apud barbaras etiam nationes in eius memoriam basilicae summa impensa construxit. Est de his omnibus locuples rebus citatus sepe Procopius. Praegandi igitur ex his sibi parca fiducia idem Iustinianus. Imperator perdifficilem arduamque non venter subire prouinciam, duramque opus patendum concisissimemet, Davidicum illi animo voluens & ore continens: In Deo sauisimam vrbem, & vbi adhibeam deducet inimicos nostros. Et quidem quomodo Deo auspice omnia dextere contingere, dicemus anno sequenti.

Hoc eodem anno, qui sequitur post obitum magni Sabae, inuadentibus Originis in Palaestina, magna facta est peturbatio Orthodoxis. Incipiunt a monachis eiusmodi confagratio, inde longaeque serpente incendio, magnam vniuersae Catholicae Ecclesiae intulit cladem, vt quae singulis annis inferius dicatque, ostendunt. Quod vero ad anni huius res gelas pertinet, plane conegit secundum vaticinium illud Ioannis mirae sanctitatis vni noue Laure Arabimanditae, quod recitat Cyrillus in e uidem sancti Sabae aetate: forte nimirum, vt heretici magnas essent in monachos excitaturi turbas. Id quidem et si sepe, vident Sabae, impitentiarum continuo tanquam eximia tanti Patris virtute repressi, fugatiq; sunt. Intra enim vespertilionum Solis radios declinatum, & vbi iuntes ebrae cauetnas, ceteraq; terrae loca captratum: vbi vero Sol occumbit rufiam emergentium: hi filibermur quid est & lauerunt, nec e aetibus egressi sunt, dum Sabas fulgentibus vie radiis eam vitens prouinciam illustrat: vbi vero conegit eum ex hac vita migrasse, iidem veluti a portis inferi erumpentes, demonum stipati cohortibus in eiusdem S. Sabae filios debacchati, ceperunt & insanire. At non fuit hoc malum monachis tantum illatum, aut in Palaestina dumtaxat cognitum & propagatum, sed & regiam ciuitatem Constantinopolim pertulit, totumque ferme Orientem depallum est: atque adeo, vt nec valsest Iustiniani Imperatoris edictis extinguere sed infelici germine magis magisque diffusum, opus fuerit

II. DE FACE PERMANENTIA CYM PERSIS.

2 Procop. de bello Persie. lib. 4.

III.

3 Procop. de bello Wandalico. lib. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

IV.

4 Procop. de bello Wandalico. lib. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

V.

5 CYPRIAM IN DELIBERATIONE PERDICTIO.

VI.

32. 33. 34.

VII. PANCTO RYNOFFI RITITTE IVSTINIANI.

37. 38. 39.

VIII. RYRVS INSVRYNOY HAETICEL.

siue in illud a nemine Concilii auctoritate conuelli, ut
inferius suo loco prebit.
Fuerunt hi (quod mirari possis) Origenis errores sepe
damnantur, sed eorum reuocati, pro se frequenter, getu
nantes rursus & latius palmices extendentes. Ipsi enim
prosequitur labor impensas, nec leuis fuit sudor effusus tot
tantorumq; Patrum, qui aduersus eiusmodi monstrum
sanctissimi studio in desello ceciderunt: Dionysii Episcopi
Alexandrinii, Epiphani, Hieronymi, Theophili in O
rientis, in Occidente uero Anastasi Romani Pontificis
& aliorum, qui ad conficiendum monstrum hoc vna fi
gentis Concilii conuenerunt, & anathemate Ori
genis omnes errores cum eorum sectatoribus damnauerunt.
Verum in Palestina, ubi alius olim (ut vidimus) eiusmo
di impetres radices fixerat, post centum annorum carri
cula iterum rursus prodire visa est tanquam ostentum,
cooperitū tamē pallio sanctitatis, cum inter alumnos
sanctissimi Sabae se occultassent, qui esse etiam nodi præ
cones errorum. At quid de his sanctissimo Archiman
ditze Ioanni diuinitus fuerit obitus tempore reuelatum
(ut rem ipsam ab ipso exordio repetentes: testatur pos
tioris religio) hic in primis ex Cyrillo in rebus ge
stis S. Sabae in medium est adducendum: cui enim a:
Cum i presentis vita loquens iam esset migraturus, & extre
mam iam traheret spiritum & extrema verba emitteret: quon
iam multo eorum circumspicere ex iis, qui erant à Laura, cum
profundis suspiriis, lacrymisque & animi turbatione: Ecce, in
quit, veniat dies, in quibus qui presentem locum habitant, disce
dant à rebus suis, & extollentur quidem in se ipsi (ut cum diuino
Dante dicitur) qui exacerant, in audacia vero sua destruen
to, & alitudo eorum repente conuident. Haec cum dixisset, mi
grauit, cum septem annos impleisset in praesentia Laura. haec
de Ioannis praedicatione Cyrillus, qui sublicit de eius suc
cessore Paulo mitis simplicitatis viri, Romano genere,
sed quilibet vacans à regimine penitus abhorretet: ete
nim quietis amore, praefertur oneris & honoris impa
tens, fuga sibi consciauit, ut tantum sex menses Laure
monachus praefuisset, in Arabiam se conferens, ubi & ex
hac vita decessit.

At quid tunc accidit? Anepari simplicitate Pauli
quatuor sceleratissimi nebalones Origenis haeresum de
fensores, opportunamq; nocte occasionem viri ad cauendū
dolos dolos minime prudentis vitis perentis, ad ipsam in
Laurem pergitur seque inerat monachos allegi, summam
vultu praesertentes animi demissionem exorant. Assensu
est illi: parans se magnam obsequium praefare Deo,
sic mundo propositos omnes in sollicitate vitæ portum ex
ciperet: quibus & obcurrerit esse pararet ne dum pul
sibus aperient dum, secundum illud Haeze: Fugienti oc
currite cum panibus. Cum vero Paulo (ut dictum est) fuga
lapso, pallore grex desituitus esset: Sabas, cui praecipua
monachorum incumbat cura, loco eius alium dedit
monachis praefectum, qui fuerat eiusdem Pauli discipu
lus, namque Agaperam, de quo illa Cyrillus in Saba d:
Cum Agapeta Laura commissa esset praesentia, inuenit quosdam
ex fratribus (erat autem hic quatuor à Paulo Abbate admissi,
qui fuit simplicissimus, neque accuratè examinati) tanquam
viri sui liberos quosdam Origenis occultantes. Inter quos primas
partes obtinuit quidam Nonnus Palaestinus, qui videbatur Iu
dæus esse Christianus, & pietate praesertens speciem, laborabat
autem nonis Gentibus, & Manicheorum. Diuinitus, Eua
ngy & Origenis, qui nati sunt de praesentia. Cuius ergo eos
ita haberi deprehendisset Agapeta: rimem ne malum mana
re ad alios, & omnes communitè inficerentur, cum rem com
muniat Patriarcha: cogit in eius, quod statuerat, adhibito so
cietatem, illo à Laura expellit.

Non multum temporis intercessit, & cum è vita excessisset
Ilias Episcopus Hierosolymitanus (ut diceps aperius ostendat
erat) accedens Nonnus cum suis ad eum, qui successit, Patriar
cham (erat in Ioanna) rogabat, ut rursus restituerentur Laura,
à qua dicebant se non misse nec recte fuisse expulso. Ille vero cum
alia quidem non dicitur scribit, sed solum eos fuisse expulso à Deo
dicendo Agapeta, & existimasset illum vnum nihil fuisse vel di
stinguant gratia sua edo, cum statim accessit, rogatque, num se

vi posset, vi illi rursus admittentur. Cum autem i dixisset, non
licere, & se male illius recedere, quam videre illos in gregem rela
tos, qui sunt pleni tali contagione: ipse quoque eos abominandos
amandat Patriarcha. Sed cum Agapeta quoque post haec quin
to anno suscepta administrationis migrasset ad Dominum, &
eiusdem Mamanti commissa esset fratrum praesentia: Nonnus
cum suis tanquam morte Agapeta ansam accepissent libertatis
reuertuntur ad Lauram, & in ea clanculum subiciuntur Ma
mantis administrationi, malignum quidem morbum alius in
axillis insubstantem circumferentes, sed quem motu Sabae non
proferebant, nec ad aliorum aures audebant transmittere. haec
de eorum primordis Cyrillus: qui & post multa ait e:
Hos ipsos, cum S. Sabas eum monasterij praesentiam accepisset,
eos tamque esse Origenistas intellexisset, protinus expulso monaste
rio: qui Constantinopolim accedentes, non tantum Origenis, sed
& Theodori Mopsuesteni dogmata tuebantur. Erat vnum ex his
Leontius monachus patria Byzantinus.

Quenam autem essent execranda horum dogmata
ex Origenis iterum restituta: ex rebus gestis S. Quiriaci
anachoretæ, qui eorundem fuit ætate & qualis, qui que
aduersus eos multos labores exantlauit, referimus: quæ
sic se habent f: Nota itaque miseranda bona illa & elemens
anima. Quiriacus videlicet, rursus descendit ad Lauram: &
cum ad beati Charitonis cellam in quinq; vixisset annis, vehemen
tissime decerit aut aduersus eos, qui eadem sentiebant, qua Ori
genes. Atque tunc quidem admirabili quoque Cyrillus, qui à magni
Euthymij Laura ad beati Sabae Lauram accesserat, ut videret Si
lentiarium Ioannem Episcopum, sic ei misisset litteras artem ad hunc
beatum Quiriacum. Litteræ autem significabant bellum tunc
fuisse suscitatum aduersus sanctam civitatem: & eum obsecra
bant, ut Deum oraret intentius, ut qui erant in noua Laura cum
Nonno & Leontio, qui Origenis dogmata defendebant, & ad
uersus eam fidem militauerant, vincerentur, & summam illi
lam amitterent arrogantiam. Cyrillus itaque cum venisset in
Saccam, & incidisset in Zosimum & Ioannem primos illius disci
pulos, cum eis venit ad magnam Quiriacum, & ei tradidit epi
stolam, & narrat omnia, quæcumque illi coram dicta fuerant, il
le autem cum ardentè & ex corde ingemisset & lacrymasset:
Dixit, inquit, ei qui te misit: Ne animo angamur à Pater: cito enim
videbitur Nonnum quidem & Leontium è vita excessisse miser
ime: ipsos autem, qui versati sunt in Laura, turpissimè illum ex
pelli, & oues ratione praeditas sine molestia eum rursus habere, &
sine metu in ea alii & past.

Ad hec idem Quiriacus: Quenam sunt ea, à Pater inquit, quæ
illi sunt uentur sententia? Affirmat, respondit Cyrillus, dogma
ta de praesentia & restitutione in eundem statum esse media
& ab omni periculo aliena: dicentes illa esse ad hoc, ferre testimo
nium, quæ dicitur in sua Apologetico magni Gregorij ita scri
pta reliquit: Mihi videtur res non vili & non contemnenda, de
re in tempore vnicuique dimensum rationis, & dispensare in in
dicio veritatem nostrorum dogmatum, quæ de mundo, aut de
mundi philosophantur, de materia, de anima, de intelligentia, &
naturæ intelligentibus tam praesentioribus, quam deterioribus,
de providentia, quæ omnia colligit, quæ videtur euentu ratione,
& quæ hinc, præter rationem inferiorem & humanam: & quæ
præterea de prima nostra constitutione figurisque veritate, & te
stamentis, & Christi primo aduentu & secundo. In his enim &
aliqui esse non inuicem, & non assequi vacat periculo. haec Cyril
lus. Porro quam perperam hic locus Gregorij confarci
natus ex Apologetico & ex libro contra Eudomianos
ab Origenistis in comprobationem suorum dogmatum
adducatur, liquido monstrat Aloysius Lipomatus Epi
scopus Veronenfis, vit cum primis doctus ac pius in no
gata eadem Acta Quiriaci. Sed pergit Auctor:

Cum admirabili hæc dixisset Cyrillus, beatus Quiriacus: Ne
quaquam, inquit, sed media & vacans periculo dogmata de
praesentia, immo sunt lubrica potius & periculosa. Quomodo
autem multiplicem eorum impietatem aperiendo, sibi pauca
exponam: Dicunt Christum non esse vnum ex Trinitate: Di
cunt corpora nostra, quæ habuimus ex resurrectione, esse pe
nitus ventura ad interitum, & Christi primum. Dicunt Trini
tatem non fuisse mundi opificem: & quod in pristinum statum
restitutione poterunt quæcumque sunt rationis praedita, ac de
mones vsque fabricari acones. id est, facta, & quod hæretica

e Cyrillid.
cap. 95.

XIII.
ORIGENIS
ERROR
MALE DE
FENSVS O
RIGENIS
TAR.
Cyril. in
vita Qui
riac. c. 10. a
pud Sur. de
19. 893
Cyrilicium

XIV.
ORIGENIS
ERROR
MALE DE
FENSVS O
RIGENIS
TAR.
Cyrilicium

XV.
ORIGENIS
ERROR
MALE DE
FENSVS O
RIGENIS
TAR.
Cyrilicium

& pharica

XVI.
a Rom. J.
DE NONNO
ATQUE
LEONATIO
ORIGENI-
STIA.

1674.16.

XVII.
PETRI A.
LEONATI
ORIGENI-
STIA.

XVIII.

Prat. 16.
PHILIO.
XIX.
QUIRI-
ACI
DE NESTO-
RIANO LI-
BERATO
ATHALAR.
II.

Et postea dicitur acriter nostra corpora in terra. Sed quae dicuntur Domini quae corpus fuisse excitatum, & nos fuisse ei pares in resurrectione.
Cum autem rogasset Cyrillus: Cur non suscitauerit tot labores pro virtute, sed eos consumperunt in hoc, quae euacuatur & aboletur sapientia? Respondens beatus Quiriacus: Euacuauerunt a inquit in suis cogitationibus, & obsecratum est insipientes cor eorum. Et dicentes fuisse sapientes, stulti facti sunt. Non enim autem fuit horum malorum primitia: qui cum non ignauam ad hoc ministerium mouisset Lentinum Byzantium post decessum beati Patris nostri Sabae, continuo hunc malum morbum seminavit plene in Ecclesia. Et primum quidem eos, qui in noua Laura erant doctiores, vel (ut ita dicam) indoctiores, in suam induxit haeresim. Deinde non haereticum constituit: sed ut alia quoque monasteria solitudinis hac impelleret postea, magnum sibi conebat studium adhibendum. Denique ut me quoque humilem & abiectionem suam comprehenderet loquens, qua non vixit esse contentione? Sed seipsum seculum inquit (ut sic iam sicut dominus David b) & mihi diuina visio apparuit, illius haereticum canonem acriter ostendens. Neque ego salus traxi cuius improbitatem, sed haereticum, qui erant conuentus Sociae, per nostrum consilium illius malitiam fortiter resisterunt, & fraudulentos illos mores & artificium ad malum operauerunt.

Quoniam autem tam aperte conuersus fuit speratus, ad rationem conuentum suae potestatis subire est malitiam, & quendam Petrum Alexandrinum, qui in eum & hanc improbitatem haereticum erat iam olim propensus, per seipsum conuenit, si quod modicis quidem certe ratione eos paulatim atterebat ad conuersionem. solent enim principi magna ex parte esse confusos, qui sunt in eius potestate. Sed nequid stultus se & prebentis faciem & apertam suam proferret: nam tunc, conuersionis illius vitam conuenit paulatim se ostendisset. primum illi totum conuentum, Petrum pellit praesentia. Deinde rursus Nonno conuenit aliam Petrum & Gratia orium, qui a priore nihil differret, ei praesentis. Conuentum autem videns expressit: cuius, qui praesentis, malitia in eo charatitales, primum eum quoque expellit: & reuertens in beati Sabae Lauram, praesentem accipit Cassianum genere Scythopolitanum, religione fidelissimum, & in virtute & doctrina edocatum. Et sic vix tandem potuimus eorum, qui morbo laborant Origene, audientem reprimeret & arere impetum. Et haec in Actis Quiriaci fidelissime scripta habentur: quae & delapsit Cyrillus in libro, quos edidit: quem ictus hinc ipse res Cyrillum ducipalium Euthymii & Sabae, qui eorum res gekas concepit.

At iam quae idem Cyrillus de his ipsis Origenis sit profectus in Vita sancti Sabae post obitum eius vix ad Quintam Synodum, in qua idem cum archidamo damnati sunt Origene, hic (ut sumus polliciti) descriptam. Sed prius quid diuinitas postea ostensum sit aliquando de Origene, & aliis haereticis, cum idem Quiriacus liberavit Nestorianum haereticum, in medium adducamus: in Prato enim Sophronii id his antiquis monumentis testis unum habetur e:

Senex quidam sedebat in Laura Calemonii, iuxta Iordanem fluminem. Quiriacus nomine magni apud Deum meriti, ad hunc profectus est frater peregrinus, ex regione Dora. Theophanes nomine, ut interrogaret scirem de cogitatione fornicationis, quem senior hortari cepit atque vixere verbis de pudicitia argue captitate. Frater itaque magnifice adhaesit, ait seni: Vere, Pater mihi, ego nisi in regione tua Nestorianum conuincissem, te non permansissem. Cum vero audisset Senex Nestoriani nomen, assiluit de perditione fratris, corripuit eum, & orabat, ut recederet ab hac pessima & perniciosa haerese, accederet quae ad sanctam Catholicam & apostolicam Ecclesiam: dicens non esse aliam salutem suam, nisi recte sentiamus & credamus (ut re vera est) sanctam Mariam Dei & uirginem esse. Dixit autem frater illi suus: Profectus, domine Pater, omnes haereses dicunt: Nisi nobiscum conuincis, saluus esse non poteris. Quid ergo faciam infelix nefcio. Depererat inquit potissimum, ut re ipsa me certum faciat, quoniam nam sit vera fides. Senex autem cum audiret verba fratris suscepit, dixitque illi. Sede in spelunca maximam, & omnino solum in Deo habeto: quia reuera sit tibi ipsius benignitas, qua tu vera fides. Diuisio frater in spelunca sua, egressus est senex prope mare mortuam, orans Deum pro fratre.

Circa autem horum nomina dicit sequenti affixit frater, qui erat in spelunca, quendam aphantem suis affectu terribilem, ac dicentem: Veni, & vide veritatem. Affixit quoque eum dicit in leam i. nebrum ac fandum ignem euaperantem: atque in his igitur videt Nestorianum, Eurythetum, Apollinarem, Dioscorum, Theodorum, & Origenem, & alios quosdam. Dixitque illi, qui apparerat: Locum iste paratum est haereticis, & blasphemantibus, & qui quillorum dogmata sequuntur. Si ergo placet tibi locus perfringe in tuo dogmate. Si autem supplicium istud perfringe non vis, accede ad sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam, quam te frater docet. Dico enim tibi: quia si emerit virtutes homo operatur, & non recte credit, in hoc loco cruciabitur. Atque in hoc veris venit frater in senectute, & rediens seni narrauit omnia, quae viderat, acceperatque ad conuersionem sanctae Catholicae Ecclesiae. Remensis autem cum senex, impletique quatuor annis, quiescit in pace, haec ibi. Progreffa ostensa I. Theophani videtur post obitum Seueri, de quo suo loco dicemus infertus. Quiriacus autem, de quo agimus, cum vixisset centum & septem annos (ut eius Acta testantur) quiescit in Domino, de quo in eodem Prato Sophronii et iterum mentio habetur.

Haec Deus de demnato cum aliis haereticis Origene oportuno ostendit voluit tempore, quo plurimum Origene in uelcebant: dicitur quos etiam certasse constat magnum illam Theodosium eodem archiepiscopum, de cuius in Origene odio habet ita idem Cyrillus: Quoniam autem (inquit) difficile est recensere omnia eius certamina pro fide orthodoxa, oportet illud in summa dicere, quod vixit quoque cum Propheta & uenitibus Christi dicitur misaliter inierat. Maxime autem ostendebat se anserit Origene, qui ex his manit suum in hoc ponendum studium: ut diuine apostolorum praedicationi magis eant exeret Gentium, & ludera in rebu minime ludere haec de Theodosio Cyrillus, qui caritlonge post factum Sabam diem extremum clausit docet, dum a vixisse adhuc remporibus Agapeti Romani Pontificis: ut plane corrigendum sit: quod addidit esse in Actis Sabae, Theodosium ante dem diem obitum.

Sed iam vnde digressus sumus, reuertamur ad Origenistarum execranda facinora, quae post obitum sancti Sabae in Palestina duerfus orthodoxos monachos perpetrarunt: quae idem, qui supra Cyrillus scribit his verbis: Conuersi inquit oportet ad ea, quae dem. epi sequuntur, & narrandum est bellum, quod dem. epi exortum est in Ecclesia. Postquam enim fuit Ecclesia recens liberata ab haerese, & respectu a longis illis tumultibus & perturbationibus, & fuit in ea quies & tranquillitas: in aliquo tempore in eam inuidiam impensit omnium, mouit aduersus eam quidam Noemi ascelat, Demitriam (inquam) & Theodosium: qui cum iam alim sententiam, quae Origene, ubi etiam assumptum auxilium temporis, & eorum alter quidem Galatiam, Theodorus autem Caesaria Cappadociae creati sunt Ant. fuit, magnam suam ostentauerunt potestatem. Hinc Nonni quoque affixit per classes in omnes partes proficiscentes, & in omnia Orthodoxorum monasteria & ecclesias seuerit facientes in urfonte, aduersus ipsam quoque, maximam Sabae Lauram militantem cum securibus & dactylis, & quibusdam alius instrumentis apud ad deridendum & euerendum: ut vel tam funditus euererent, vel eam etiam sua peste impleverit.

Sed magni Sabae Deus nunc quoque magnam operatur miraculum: & eos sicut olim Aegyptum h, densis regis tenebris & profunda caligine. Et cum esset hora diei secunda, illi cum perinde ac non in per totam diem ambulassent, nec vi quidem essent, sicut in, ut illud i. a. in eo completeret, qui dicit: Contritus & infelix in viscerum: & viam pacis nescierunt, palpabant, ut caecum murum: & tanquam non sint oculi, palpabant. Cum sic ergo nihil scirent, sed in viam asperam & aculeum & omnino minime tritam transissent, vix tandem die sequenti inuenti sunt circa monasterium beati Marci, & sic cum lucem aspexissent & omnem pudore sunt repleti, & re in sella viderunt. Hoc sapientissimus & non mente captus iussisset, si vel paruam honestitatem gessisset, ut scirent se ea aggredis, qua non essent Deo grata: sed non illa, verum eu magno credebatur vitium, & bellum excitabat vehementius & tetrius.

Deli enim quibusdam compositi & selerati in fructu infideli.

XX.
ORIGENI
EVM ALIIS
HAERESIBUS
ARCHIEPIS-
COPUS DAMNA-
TYL.

1674.16.
Prat. 16.
1674.16.

XXI.
THEO-
DOLIV
DETRITA
THEODOR-
IGENI.
E. 1674.16.

XXII.

1674.16.
Cyril. in
Sabae 133.
apud Soc-
doli. De-
com. 16.
1674.16.

XXIII.
1674.16.

XXIV.

XXXII.

Ance Collationem inter eum et sanctissimum Archiepiscopum tranquillitatem Imperator in venerabili palatio suo, quod cognominatur Hormissa, velissequi factis, sententiis, cum eo parumper sedent, conuocati & nos, & caput actum dicit: hoc quod pro his, qui cum Seneca Episcopo ab Iulio decesserunt, conuocati vos, ut de his quibus ambigunt conferatis cum eis cum omni mansuetudine & patientia sicut deceo Orthodoxos & sanctos viros. Etsi enim illi exasperati fuerint, vos tamen Dei amatores cum omni mansuetudine & tranquillitate eis satisfacite. Nolo autem sub interfectione horum Catharorum, ne in contemptum veniant: sed precipue gloriosissimi Patricii Stratego (ille enim eo tempore locum tuncatus gloriosi Magistri Officii) ut resolutionem vna referat.

XXXIII.

*Gerar. a. z.

Primo itaque die conuocati in eadem Neop. iuxta ecclesiam, in quo & iuu pietas cum nos susceperat. & nos quidem etiam quinque, illi vero sex Septimius Cincius Ciri, Thomas civitatis Germanicae, Philoxenus Dulichy & Petrus de Theodosiopolis, Ioannes Constantinae, Nonnae, Cerefine, & reliquos tam clerici quam monachi, multisque veris domibus in venerabili Episcopi presbyter & Cincius de sanctissima matris Eudocia, & virtuosissimum presbyteri & Synaxi beati Archiepiscopi Epiphani, Heraclitus atque Laurentius, sed & Antiocheni sine Theopulos civitatis venerabiles presbyteri & vicarii una cum Lemnia vira venerabili monacho & Apocrypha Patrono in sancta civitate constitutum: Erre ex pluribus, quae illi dicta sunt, reuocari reseruat, quasi capitulatio: Si enim omnia voluerit scribere, tempus me autem desinit.

XXXIV.

*quibus.

Secundum vero die, caput praefatum gloriosissimi Patricii Stratego, qui nunc Comes dicitur, non vixit in curiam est. ad Orientales ita dicit. Postquam atque in quibusdam nostris dominis tamquam Orthodoxos, & rellam fidem quod die augere de hereticis, conuocati vestram religionem, non ex altitudine principali, sed paterna & sacerdotali conuocacione, quod de hoc quae & ambigunt ad praesentis sanctissimum Episcopo fatigat vobis, qui propter hoc ad nos pietate sunt euocati. Scitu autem & vos, quoniam gloriosa memoria pater noster Appus ex Aegyptiorum orationis praesentis, & tam vestras, quam Aegyptiorum fecerat scilicet dubitabat communicare salute masari Ecclesiam hac civitate constituta, sed postquam atque praesentis Imperatoris ratione se persisterunt, eo quod non aliud hinc voluit, vel aliam fidem reddiderit nobis, qui in Chalcidone congregati sunt reuocandissimi Episcopi, nisi eandem, sicut in Nisina, & in Constantiopolis & Episcopi confirmata est. Ipsi quoque hactenus inducunt, tandem arant: Quae ratione persisteret communicant sancta Ecclesia. Et vos hinc non contenti fuerunt, sicut de et venerabili vira quodamque vobis dicta videtur, & opponite eorum religionem, & Dominum per ipsos satisfacti vobis.

XXXV.

Orientales dixerunt: Nos satisfacti non estis, nisi de fide nostra compositionem postquam Imperatori porreximus, & in ea omnia, quae nobis ambigua voluerunt, & scandalosa ab eis, intentionibus. Reverendissimus Archiepiscopus Hypatiae et nostrum factus, sicut & beatus Petrus Apollonius primo per respondit, dicens Chalcidam illum per medium, in qua tam supra quam infra Chalcedonense Concilium criminantur, quod adversus Eurythianam est basileam congregatum: Propter quod, dicitur malis, qualem opinionem de Eurythide habetis? Orientales dixerunt: tanquam hereticus, nos autem principes heretici, hereticissimus Episcopus dixit: De Disforo vero, & secundo in Episcopo Concilio: quod ab ipsis congregatum est, qualem? Orientales: tanquam Orthodoxorum Episcopus dicit: Si Eurythide vellet hereticum condemnare, quemadmodum Disforum & cum eo congregatos, Orthodoxos dicit esse, qui Eurythide quidem hereticum iustificavit, & Flavianum vero & Episcopum condemnauerunt. Orientales: Eurythide tanquam esse a se ipsam patientia iustificavit. Episcopus: Si ergo patientia Eurythide, quemadmodum illum autem hominibus? Illa vero ad hanc responsum hereticum iustificavit: In eadem non patientia, quoniam & ante quam iustificatus, quae in Constantiopolitana urbe ab eis fuerunt gestata, illum quidem tanquam Orthodoxum iustificavit, Flavianum vero & Episcopum vellet hereticum condemnauerunt. Si enim patientia Eurythide, negat, oportet

tuit eos, non condemnare. Primum autem dicitur sequenti potest, confessionem dicitur naturam esse hereticam, quoniam exigerat Eurythide confiteri ab Episcopo & Flavianis, doceret Disforum laudare eum tanquam non susceptam dicitur naturam confessionem. Primum autem consubstantialium Patri secundum dicitur dicitur, & consubstantialium Patri secundum humanitatem, dicitur oportet: Cum omni sublimitate exegerit eum, se confiteretur: & nisi hoc fuisset confessio, suscipi non poterat. Disforum vero non solum quia non exigerit ab eo consubstantialium confessionem, sed magis confesit contraria eius & peruersa confessioni, qua dicit: Ante unionem qualem ex duabus naturis confiteri: post unionem vero unam naturam. Et conspiciunt, qui cum eo erant iustificati: Eurythide quidem Orthodoxum esse, Flavianum vero & Episcopum impios & hereticos. Quid ergo vobis de ista apparet?

Contradictores dixerunt, Seneca oportuit exigi Eurythide a Disforo tanquam consubstantialium confessionem: Sim autem sine ista iustificatus eum & iustificatus: eadem passio est idem Episcopus. Si ergo illum legitatem passum esse fatentur, ea qua sepe in dicta sunt repetamus, Orthodoxos autem hereticum Eurythide non dicitur iustificatus? Contradictores dixerunt, hereticum & Episcopus: iuste ergo ab Episcopo accusatur: eundem vero a Flavianis damnatum est. Contradictores dixerunt: iuste. Et Episcopus: Si ergo iuste a Flavianis condemnatum est, iniuste & irrationabiliter iustificatus enim Disforum, & cum eo congregatum Concilium, non enim Contradictores: Praedictum apparet, quod iniuste Episcopus: Quoniam ergo totum illud vniuersale Concilium, quod cum Disforo congregatum est, iustificatus, sicut & iustificatus, iniuste & laetant: Oportet ab altero vniuersali Concilio iustificari, & laetari ab altero vniuersali Concilio, non enim Contradictores dixerunt: Male enim ut si fieri oportet. Episcopus dixit: Chalcedon itaque iuste congregatum Concilium est, ut ea qua vniuersale Concilium de his ar, sed sunt vos dicitis, minus dixerat, ab vniuersali Concilio corrigatur. Contradictores dixerunt: Bene quidem & necesse congregatum est, si & iustum finem suscepit. Illi ergo per plures sermones, facta supra dicta, habuit primi die conuentus est dissolutus.

Secundo autem die cum conuocatis, vix reverendissimus Archiepiscopus Hypatiae ait: Recordamini finem heresimae Callianae, & nobis esse illi, tam esse placet iterum commemorare. Contradictores dixerunt: Recordamini quidem: attamen ad pleniorum ditionum cognitionem & iterum venia nobis in mentem. Episcopus dixit: Confessi estis heresimae secundum veritatem, hereticum esse Eurythide, & iniuste a Flavianis & Episcopo memoriae condemnatum, & iniuste susceptum a Disforo, vel ab eo congregato Concilio: & quia oportuit vniuersali illi Concilio culpa ab altero Concilio item vniuersali corrigi, & quia propter praedicta occasione iuste congregatum est Chalcedonense Concilium. Contradictores dixerunt: Recordamini hoc amicus Episcopus dixit: Oportuit ergo vobis esse, quia iniuste est congregatum Chalcedonense Concilium. Contradictores dixerunt: Iuste conuenit si & iustum finem suscepit. Episcopus dixit: Quid enim reprehenditis illud post hoc Concilium, ut aduersus hoc possimus vobis reddere rationem? Contradictores autem emnia dicitur naturam unionem. Beato enim Cyrillo & antecessoribus eius ex duabus naturis unam naturam Dei Perli incarnatam post unionem per aduentum illi, in duabus naturis, innotuit per se ipsum. Episcopus dixit: Omnia quidem notitia peregrina est, non tamen omnia omnia. Ipsi ergo secundum quam rationem dicitis, innotuit dicitur dicitur illis secundum peregrinam vocem, secundum notitiam? Contradictores dixerunt: Secundum veritatem: Beato enim Cyrillo & beato Athanasio Alexandria civitate Episcopi, Felici etiam & Iulio Romano Episcopi, Gregorio quondam mirabilium factore, & Dionysio Areopagita, unam naturam Dei Perli decretum dicitur post unionem: hoc omnes transgressi, post unionem praesumpserunt duas naturas praedicare.

Episcopus: In tantum fuisse epistola, sine testificatione illa, quae dicitur, ut neque unam ex illis beatus Cyrillus voluit recordari: nos in epistolis, quas ad Nestorium scripsit, ut in his, quae contra Nestorem eius praesentis testificationes in sancta Synodo Episcoporum, quae maxime dicitur proferretur: sed nos in expostione duodecim capitulorum aduersus Theodoretum & Andream scribimus, qui contra eadem capitula scripserunt: sed nec

216

XXXVI.

XXXVII.

XXXVIII.

adversus Orientale Concilium. quod nulla ratio, Atq. ubi vel a-

Contradictores: Quid ergo sustinimus, quia nos eos falsam? Episcopi: Per non sustinimus, sed antiquos hereticos A-

Contradictores dixerunt: In epistola duodecim capitulorum duas subsisterit pro duobus naturis dicit. Episcopi: Antiqui

Contradictores: Et haec, quae nominata in Chalcedonen si Concilio postea sunt epistola beati Cyrilli, id est, iam illa, quae

Exmp. un. relcripti. fidei Flavianii Archiepiscopi Constantinopolitani, data ab eo petenti. Imperatori Theodosio salutem.

XLI.

XLII.

dom humanitatem. Nam ex duabus naturis Christum post incarnationem ex sancta Virgine sumptam in una substantia, & in una persona unum Christum, unum Filium, unum Dominum confiteamur; & unam quidem Dei Verbi naturam incarnatam tamen dicere non negamus; quia ex utriusque unum idemque Dominus noster Iesus Christus est. Nam et qui dicitur Filius, vel duas substantias, vel duas personas denuntiant, & non unum eundemque Dominum Iesum Christum Filium Dei viam praedicant, anathematizamus, & alienos Ecclesiae detestamur, & ante omnes quidem Nestoriani impium anathematizamus, & eos, qui cum eo sapimus, vel eadem dicunt, quibus & contigit, vi excident tales ad adoptionem promissa recte credentibus. Subnotato eiusdem ex notu. si; Domine Christe auxiliare nobis Deum. & iterum: hoc scripti manu propria ad satisfactionem tue serenitatis, & vi confundantur q. qui simpliciter conversationem nostram in Christo calumniantur.

XLIII.

Episcopus dixit: Ecce satisfecit beati Flaviani manu eius per scripta ex duabus confiteor Dominum nostrum Iesum Christum, & tamen ex duob. si dicenti naturam non peperit bene illi Dissonum. Propterea itaq. cognoscens sanctum Chalcedonense Concilium, quia nihil ita arcebat eos, qui cum Eustyche aduersario Orthodoxos duos non naturarum confessioni, nisi confusa & commixta & imaginaria vel Manu haec unius natura confessio, explanatiuam potius vocem praeposuit, ut in duabus naturis unam personam & unam substantiam confitentem. Sed & beati Flaviani relictam fidem calandam omnia, quae ab eo dicta sunt, confirmamus.

XLIV.

Contra adicentes dixerunt: Nos & (sicut superius dictum est) beati Cyrilli presertim epistola, in quibus duas substantias confiteri post visionem edocuit. Episcopus dixit: Nos ea quae epistola eius synodice consentiant, suscipimus; quae autem non consentiant, neq. damnamus, neq. velut legem Ecclesiasticam sequimur. Synodice autem eum dico (sicut superius dictum est) epistolam, quae a sancto Concilio & suscepta & confirmata sunt. id est, tam eam, quae ad Nestorium, quam eam, quae ad Orientales scripta sunt. Nam contraria huic neq. damnamus, neq. sicut illum suscipimus, quia & in Actibus sanctorum Apostolorum invenimus, quia dispensationis gratia beatus Paulus Timotheum circumcidit, qui ante Galatas scriptis: Quoniam si circumcidimini, Christum vos nihil adiuuabit; sed & beatus Petrus dispensatione obsequens quidem cum Gentilibus comedebat; aliquoties vera saluberrima se & fecerunt ab eis. Postquam vero utriusque interuoluntas ascendit, & cum omnibus Apostolis vel senioribus, magnum illud decretum deegerunt, per quod dicitur: Placuit Spiritui sancto & nobis nihil ultra onerare vobis, nisi quod ex necessitate est: hoc est, abstinere a sacrificato idoli & sanguine & necato & fornicatione; a quibus custodientes vos bene agite. Valet. Ab eo tempore autem quidem, quae communi consensu scripta sunt, & a Spiritu sancto confirmata, sicut legem Ecclesiasticam suscipimus; quae autem dispensationis gratia ab unoquoque sigillatim facta sunt, neque amulamus, neque damnamus. Sicut ergo haec in Actibus sanctorum Apostolorum inuenientes, non similes huic attendimus: ita & illic etiam si profiteamur, secundum indubitanter tamen dictum sit, beati Cyrilli esse, quae a vobis profertur, epistolam (aduersantur autem prae illius Synodice recte fidei eius epistolam in quibus duarum naturarum aperte decretum confessionem) neque damnamus, neque sicut eius suscipimus. Continet autem illa ad Nestorium epistola de inconfusa & indiuisa duarum naturarum unitate. His sermonibus B. Cyrilli ex epistola ad Nestorium, quae diuersa quidem sunt, quae ad unitatem veram conueniunt: hinc: Unus autem ex utroq. Christus & Filius & Dominus non unum alium dicitur & substantia propter unitatem, si autem non est substantia duarum naturarum diuersitas propter unitatem: Saluator ergo & post unitatem in una persona & in una substantia, magis Dei, & Saluatoris nostri Iesu Christi, & quem admodum scripta vel confirmata est, pauca expellam.

XLV.

Reuersito Symbolo S. Niceni Concilii, & venerabili illi epistola omne, quod aduersus Nestorium congregatum est, illi Concilio non accratim, sed pro quibus per nomen & personam confessi sunt patrem atque consensum eam esse sancto illi Symbolo: Enitica autem & pacifica ad Ioannem Antiochenum ciuitatis Episcopum, epistolam, per quam unitatem & pacem sancti Ecclesiae suo Deo donavit huic verbis continet: ita beati Cyrilli ex epistola ad Ioannem & Orientales: Confirmamus itaque Domi-

Mc ali. quid deest.

num nostrum Iesum Christum Dei Filium vengentem Deum perfectum & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante secula quidem ex Patre genitum secundum Deitatem: in ultimis vero dictum eundem propter nos, & propter nostram salutem ex Maria sancta Virgine secundum humanitatem, & consubstantiali Patri secundum Deitatem, & consubstantiali Patri secundum humanitatem. Duarum enim naturarum unitio facta est, propterea unum Christum, unum Filium, unum Dominum confitemur: secundum hunc inconfusa unitiois intellectum confitemur sanctam Virginem Dei genitricem: ob id, quod Deus Verbum ex ea incarnatum est. & ex ea conceptione unius sibi templum, quod ex ea processit. Evangelicas autem & Apostolicas de Saluatoris voces sumus, misericors vero & quidem communicante, tanquam in una persona, quod unum eundem, tanquam in duabus naturis, & Deo quidem dignum secundum Deitatem in Christi, hominem autem secundum humanitatem eius tradentes.

Sic ergo dicitur non esse has vides illud, sed Orientalium: cognoscere, quae cum multis laudibus eius consensit, & tanquam sua, ea ita in propria epistola. Intertextum eum laudibus: superius quidem dicens chartam sibi aliam ad viro venerabili Paulo Episcopo, irreprehensibilem continentem dilecti confessionem. Inferius vero: Has sacra vestrae voces contemplant, si & nos sapere inuenimus. Vnus enim Dominus, una Fides, unum baptisma, gloriosissimum omnium Saluatorem Dominum inuicem congratulantes, quantum diuini scripturarum, & traditioni sanctorum Patrum consentaneam habent fidem, tanquam apud nos, quem quae apud vos sanctae Ecclesiae, haec Synodice & recte Fides epistola de inconfusa & indiuisa unitate & extantibus duabus naturis docuerunt. Quibus ergo ex huic profertur; quae in secreto scripta ad unum vel secundum antiquum vel familiariter sunt, quae & sacillime potuerunt a quolibet deprauari, in ista, quae in certamine ducta sunt, & ab vniuersa Concilio tam laudata, quam confirmata sunt, & super consensu Symboli sancti Niceni Concilii sunt laudatae? nonne potius haec, quae Synodice sunt, suscipimus & profitemur, & tanquam legem Ecclesiasticam recipimus, velut a sanctis Patribus suis iudicio confirmatas, sicut suscipimus?

Contra adicentes: Nos non solum ad Evangelium, sed etiam ad Successorem secundum & altera epistola eius volumus referre: Vos autem cum neque unum audierit, tam condemnastis. Episcopus: Quamquam quae vultis praetere sine principio religere, ut ex consensu vel dissensu, possit veritas apparere. Huic ergo dictis caperunt Contradictiones legere ad Evangelium epistolam, & cum ad illud capitulum peruenissent, quod dicitur: Sed & illud non ignorent, quoniam vbi vnus dicitur, non vnus rei declarat conuentus, sed dicitur vel plurimum dissimilium secundum naturam. Episcopus: A superioribus & ex ipsi pene principii epistola ista opulatur: est quidam loca saluta est, tamen est omnia secundum vestram haberet intentionem, hoc capitulum sufficiebat omnem contradictionem comperere: Si enim vnus non vnus rei conuentum declarat, sed duorum vel plurimum dissimilium secundum naturam: Et quia qui dicunt duas naturas, ita consentiunt, admittunt quem admodum habentes haec ac religentes, a nobis quatuor suaderi, qui etiam alios ex huic Orthodoxos esse duarum naturarum confessionem, suadere potest, vel debet. Cum enim mox in principio ipsius epistola relegatur de centre eam, quoniam omnia, quae dicunt haereticis fugere nos vel aduersari oportere: multacum ex huic confiteri, quae & nos confitemur, quando enim dicitur Ariani Patrem Dominum esse, & omnium Creatorem, nunquid nos oportet tales eorum voces aduersari? Si & Nestorius etiam duas dicit naturas, diuersitatem tamen signifi. a carnis & Verbi: aliam enim naturam a carnis, & alia Verbi. Si autem alteram confessionem est carnis naturam & alteram Verbi, quoniam ex huic duabus naturis vos vel monuimus dicit: vel suboptat beato Cyrillo, sicut ipsi narrato, in altera dicente epistola neq. monuimus, neq. suboptat inuicem naturam, cum & inferius dicit, compelli autem illos?

Attendite ad ledionem epistola beati Papa Athanasii: hic enim contententibus quibusdam, quae ex propria natura corporis sibi passibile ipsorum erat unum Verbum, & supra & infra natura

XLVI.

XLVII.

XLVIII.

tu dicitur: qui non est consubstantialis Verbo corpore: si autem non est consubstantialis, alia ergo aliam esse esse sit natura: ex quibus vobis et solum intelligitur Christus. Eius etiam hic aperte dicitur substantiam in duobus naturis posuit: ex hoc heretici atque iniqui consubstantialis Verbo etiam corpore esse dicunt: quod ex illa duobus naturis vel substantiis dicitur mundatam: id est esse. Sed & idem max in sequenti versu ita addit dicitur: sed & hoc non ignorant: vix enim vixit dicitur non vixit: sed & hoc non ignorant: sed daorum vel plurium & diuinitatem substantiam naturam. Si ergo dicitur vixit, propter naturam substantiam naturam. Si ergo dicitur vixit, propter naturam substantiam naturam. Si ergo dicitur vixit, propter naturam substantiam naturam.

sonem & resurrectionem magni Dei & Salvatoris nostri Iesu Christi, qui post resurrectionem ostendit perforatas immaculatas manus suas & transfixos pedes suos sanctis discipulis suis: ostendens se vnum & vnum esse in vna persona & in duabus naturis: quod enim dicit: vixit manus meas & pedes meos, quoniam ego ipse sum: vnam enim personam ostendit incarnate & diuinitate, quod autem addidit: Pertrahite & videte: quoniam spiritus carnis & ossa non habet, sicut me videti habentem: Diuinitatem ostendit in semetipso duarum naturarum: tam assumptam deitatem, quam assumptam humanitatem magni Dei Salvatoris nostri Iesu Christi. In tantum autem absuit beatus Cyrillus a contradictione Orthodoxe daorum naturarum confessionis, quod Gregorium Nazianzenum, & Gregorium Nyssenum, & Ambrosium Mediolanensem protulit in saepe dicto Ephesino sancto Concilio, ac reuoluit sibi aduocari per dicit: quoniam prior hic verbum dicit: Beati Gregorii Nazianzeni Episcopi: Nature quidem dua, Deus & homo: nam & anima & caro, sicut autem non dicit, neque Dei: neque enim hic duo homines: si sicut Paulus b tam anteriorem quam posteriorem hominum appellante: est sicut breuiter dicit, aliud quidem & aliud, ex quibus Saluator, & si reuera non est, idem, visibile & inuisibile, & temporale & sine tempore, non autem alter & alter: Absit: item & beatus Gregorius Nyssenus protulit dicens: Quod humilis in Deo, quam forma seruilius aut quid humilis in Rege omnium, quam in commune nostra exigua natura propria voluntate descendere? Per beatum autem Ambrosium in eodem duarum naturarum esse ita approbavit dicens: Custodiamus diuersitatem carnis & diuinitatis: vnum enim Deus Filius in vtroque loquitur, quia vtraque natura in eo est. Attende in ipso, vnum quidem gloriam Dei, vnum vero hominum passionem. Si autem Deus docet, diuina, quoniam verbum est: sicut homo loquitur humana, quoniam in me loquitur natura. Recte testimonio ad confirmationem recte & insubstantiale fidei facti in Ephesino Concilio protulit. Et sicut recte fidei, ea secundum illud Concilium confirmavit. Quoniam ergo sermone sub nomine Domini prolatus sit consuetum, tamquam sancti Cyrilli suscipimus: Quoniam vero hic aduersarius, aut non sunt illius aut certe falsati sunt, etiam si concedimus illius esse. Ideo nos, condemnamus talem Patrem, sed nec ad prauidendum recte fidei conuulsam, que ex persona eius profertur diuersa locata episcopo.

L. 24.
duos
b Rom. 7.
L.
L.
L.

liberati sunt Theodoretus, quia postquam anathematizati sunt... Theodoretus, quia postquam anathematizati sunt... Theodoretus, quia postquam anathematizati sunt...

LII.

Contradictoribus: Et unde hoc potest ostendere? Episcopus: Ex... Contradictoribus: Et unde hoc potest ostendere? Episcopus: Ex...

LIII.

His autem ita de Theodoro dictum. Contradictoribus: Et ibi... His autem ita de Theodoro dictum. Contradictoribus: Et ibi...

licitudinem habere, vel cogitare de pace... licitudinem habere, vel cogitare de pace... licitudinem habere, vel cogitare de pace...

Hic ergo per epistolam declaratis, Episcopus dixit: Haec... Hic ergo per epistolam declaratis, Episcopus dixit: Haec...

Et ita secunda diei contenta dissoluit, & abscedentibus nobis... Et ita secunda diei contenta dissoluit, & abscedentibus nobis...

Et postquam in nomine Domini consecrati sumus inimicis... Et postquam in nomine Domini consecrati sumus inimicis...

Et postquam in nomine Domini consecrati sumus inimicis... Et postquam in nomine Domini consecrati sumus inimicis...

LIV.

LIV.

LVI.

IESU CHRISTI
Annus 533.

IOANNIS PAP. IUSTINIANI IMP. 7.
ANNUS 2.
ATHALARICI REG. 8.

Qvingentesimus trigessimus tertius Redemptoris
annus, idemq; septimus Iustiniani Imperatoris in-
choatus, tertio eiusdem Consulari Iulianino aperitur,
quem ob innumera à Deo accepta beneficia idem Im-
perator perpetuis suarum sanctorum diuinae maiestati
consecrat monumentis: le nominatissimus ipse quidem,
utpote qui Romano Imperio felicissimus exiit, idemq;
Imperatorii constitutionibus reddidit celeberrimus:
quod enim à Deo hoc anno sub suo ipsius tertio Con-
sulari consecutus est dona, isdem sepe commemorat, de
quibus inferius agendum erit.

Prius vero omnium auspicatorum ipse hoc anno
perdidit bellum Wandalum, non aliunde magis,
quam ex bene custodita Catholica religione, exemplo
Theodosij Senioris maxime pii Imperatoris, conciliare
sibi diuinum oumen contendit. Cuius solent detenti
caris bellis Principum animi, aliis negotiis remittere
nunciam, ut ubi manus vertit rei momentum, ibi totis
neruis in opus incumbant: Iustinianus veluti summo
otio summaque pace, ac rerum tranquillitate, nihil sibi
magis propensiori studio perficiendum putauit, quam
ut curaret, quae essent Catholicae fidei: cuius rei causa
hæc ipso anno ad Ioannem Romanum Pontificem
honorificam legationem decernit, mittens duos
primarios Orientis Episcopos Hyparium & Deme-
trium.

Huius decernendæ huiusmodi legationis causam re-
fert Liberatus diaconus, dum rem gestam prolixam
fatis his pauis complexus est: Defuncto Bonifacio Papa, Io-
annes cognomento Mercurius solo Apostolica suscepit præsulatum.
Ad quem missi sunt ab Imperatore Iustiniano Hyparius Episco-
pum Episcopus & Demetrius à Philippo: contra legatos Acame-
tarum Cyrum & Eulogium negantes esse confitentem bea-
tam Mariam vere & propriam Dei genitricem, & unum de Trini-
tate incarnatum & carne passum. Sed Papa Ioannes; nobis ubi
posterioribus hæc confitentem, epistola sua firmavit, & Imperatori di-
rexit. A cuius communiione discedentes Roma quidam monachi,
Acemetarum legatos secuti sunt, & usque nunc hanc confes-
sionem de Christo non suscipiant. hæc Liberatus, quem hoc i-
pso Romæ fuisset, ipsius testificatione factis intelligit. Ex-
scriptimus ita Liberatus ex recentiori Conciliorum editio-
ne, cum in veteri nonnullis omisis verbis textus red-
datur oblectus.

Antequam autem magni momenti historiam ingre-
diamur: memoria repetas necesse est, quæ tum Con-
stantinopolitana Romæ contigisse diximus tempori-
bus Hormisdæ Pontificis, cum Scythas monachos Ro-
mam venisse superius enarrauimus conuersuros de le-
gatis Apostolicæ sedis negotiis addenda esse Chal-
cedonensi Concilio verba illa, quibus dicebatur, v-
num de Trinitate esse crucifixum in carne; quos etiam
sicut legati Apostolicæ sedis cum essent Constantinopoli,
ita Hormisdæ Papa Romæ reiecit, negans pariter
recipiendam esse nouitatem illam verborum; quæ
quamuis in rectum potuissent deduci sensum, ex mul-
tis tamen causis suo loco superius recensitis, ad explo-
dendam omnem fraudem, quæ per occultos Eurychia-
nos clam irrepere potuisset, verbis illis haud necessa-
riis abstinendum esse Fidelibus, idem Papyrius literis
iteratis admonuit: ita ut sicuti additamentum illud
ad Trifiglon apposuit: Qui crucifixus est pro nobis, Ca-
tholici abhorrent, ita dicere, unum de Trinitate in car-
ne passum, patet exhorterent. Sed quid actum? Et
si idem ad certamen campus; nouis tamen & prioribus
plane contrariis pugnantibus in arenam descendenti-
bus, fuerunt quoque arma mutanda; & certandi
modus fuit inuadendus à priori plane diuersus; integra

I.
II.
III.
IV.
DIVERSA
CERTANDI
RATIO EX
OCCASIO-
NE DIVER-
SA.

nonnullis in 226. demum, magis autem maier vestra Ca-
tholica & Apostolica sancta Dei Ecclesia eiusdem persona ma-
gno Deo & Salvatore nostro Iesu Christi prædicat & passionem &
mortalitatem, non tamen consilium nature: sed sicut docuerunt san-
cti Patres, passibilem carnem, impassibilem diuinitatem, &
incompositam in corpore, in circumscriptionem spiritum, terrenum, &
circumscriptionem, & intelligibilem: ut integro homini eodem
& Deo, magis homo careret, qui ex parte sub peccato: sicut
beatus Gregorius Nazianzenus docuit in epistola scripta ad Cle-
mentem, & in epistola Concilio tam in Episcopo aduersus Ne-
storianos, quam in Chalcedone aduersus Eutychem & Nestorianum
congregata confecerunt & confirmauerunt. Sed & Dominum
carne passum statim in consuetudine propter eos, qui consueuerunt
verba dicere, ut passibilem eum dicentes carne, impassibilem con-
suetudinem diuinitatem similes & unum esse ex Trinitate secun-
dam diuinitatem naturam tam credentes, quam consuetos, secun-
dam carnem vero unum ex nobis placuisse, credimus fieri; &
sicut consueuerunt Patri secundum diuinitatem, ita nobis
consueuerunt secundum humanitatem; & sicut perfectum
in diuinitate, ita perfectum & in humanitate. Si autem illi
aliter dicant, & præsumant eum dicere, ut secundum carnem
quidem apte facta sit, secundum diuinitatem vero in nouissi-
mo dicitur apte creaturam eum esse secundum Deitatem; non
creaturam autem secundum humanitatem, vel visibilem & pas-
sibilem secundum diuinitatem, impassibilem vero secundum hu-
manitatem; tunc calumniosus non tanquam frustra contra-
rius sit.

Post Collationem ergo habitam cum Orientalibus Episcopis
atque innotuit ex partibus nostris Imperatoris iussu, alia vice
ingressi nos in venerabili palatio eius vna cum domino meo
Archiepiscopo, vel alio, qui commemorat reuerendissimi Episco-
pi, ipsius Imperator exultans in virtute Dei, & gaudens in
salutaribus, ac laetis nimis, quia desiderium cordis eius, secun-
dum 2. prophetiam vocat, præstiterat ei, & voluit are laborum
non preuenit eum: inquit dicere ad nos, præsentem venerabilis sena-
tu. Quia postquam locuti episcopi Orientalibus Episcopis per
dactilis, tertio de conuocata tam rebus, quam illis, antequam
suscepimus nos, ingressus sum in Oratorium gloriose Michaelis
Archiepiscopi, quod est in Coelibus; & rogans Dominum dicens:
Quia in virtute vestri habent nobis, magis autem sancta tue
Ecclesie compingere eum velociter consueuerunt nobis: sui autem no-
tiam, præcipue, ut ex his magis culpa nascatur, & non ex no-
bis. Et arguenda quædam propositionibus rationabilibus & paci-
ficis cum animi mansuetudine & patientia prælati à nobis, vir
reuerendissimus Episcopus Philoxenus tam non modo per suus est.
Ceterorum vero per nos sitatem laudum Deum officium, conligant
longa eorum, ne neque latius actum inuenirent, neque veritati
innoterent: ut ex his his oculis auerterent eorum & non ex
nobis. Et hoc quidem gratias agimus Domino, dixit eius tranquilli-
tate de eorum per nos sitate. Sed tamen & usque hactenus omni
circumstantia & beneficiis dignatus est attendere, non cessant ex-
pelle propter Dominum, eorum conuersionem ad bonum. Quia
illud suum seculis: nam est huiusmodi Episcopi, qui habitus in sua
diffinitione persisteret, sed tamen plurimum clericorum & mona-
chorum, qui cum in his conuenerunt, ad sanctam communionem
cum quibus remanent in Ecclesia sua ac non asteris. Ex quibus
quidem lingua Syriatica per interpretis locuti sunt nobis, dicen-
tes: Quia ab illis decepti, & non eueris sumus & multis animas
exerimus: dicebant enim nobis, & quod Spiritus sanctus recessit
ab Ecclesia & lapsus in mare, communiione eorum: & ideo hæc au-
dicentes & vult veracibus credentes decepti sumus; sed gloria
Domino, qui satisfecit nobis de erroribus eorum, & vniuit nos Ca-
tholicis & Apostolicis sanctis Ecclesijs suis: consueuerunt enim in
bonitate eius, & quoniam dabit nobis vultatem, ut eorum, quos
exerimus, plures iterum conuertamus. Sanctas Ecclesias
eius; in gloriam & laudem sancti nominis eius. Explicite epistola
deusque Episcopi Maroniam civitatis. Quomodo vero modo
nonnulli compressi, rursus maiori audacia sub eodem
Iustiniano Imp. exhorterent aduersus Catholicam Ec-
clesiam Episcopi Severi facili turbarent que Constanti-
nopolitanam Ecclesiam, occasionem que dede-
ret, ut quinta Synodus ageretur, suo in-
ferius loco dicent.

